

Nr 243.

Av herrar **Persson** i Falla och **Gardell**, *angående inskränkning i den kostnadsfria sjukledigheten för statens befattningshavare.*

Under tjänstledighet på grund av sjukdom äger ordinarie tjänsteman enligt gällande avlöningsbestämmelser årligen åtnjuta semester och avdragsfri sjukledighet under sammanlagt 45 dagar intill det år, under vilket han fyller 40 år, samt under högst 55 dagar för tid därefter. Extra ordinarie tjänsteman äger — utöver semester — under vissa förutsättningar åtnjuta sjukledighet med oavkortad lön under 7 dagar. Vid sjukledighet utöver nämnda tidsperioder skola ordinarie och extra ordinarie tjänstemän vidkännas A-avdrag. Extra tjänstemän och aspiranter vidkännas vid sjukledighet B-avdrag under sex månader av ett och samma kalenderår eller vid sjukdom, som fortgår över årsskifte, under högst sex månader i följd samt C-avdrag för tid därutöver.

Under § 21 i sin berättelse hava 1942 års statsrevisorer redogjort för resultatet av en av revisorerna verkstämmd utredning rörande sjukledigheter och sjukvårdskostnader inom civila statsförvaltningen.

Av utredningen framgår, att de 43.000 tjänstemän inom den civila statsförvaltningen, som undersökningen omfattat, under budgetåret 1941/42 åtnjöt tjänstledighet till följd av sjukdom eller för svag hälsas vårdande under sammanlagt 611.000 dagar. Då samtliga tjänstemän inom den civila statsförvaltningen, å vilka civila avlöningsreglementet och civila icke-ordinariereglementet äro tillämpliga, uppgå till något mer än 100.000, torde den sammanlagda sjukledigheten för deras del kunna uppskattas till 1.500.000 dagar. Härav utgör tjänstledighet för svag hälsas vårdande endast en mycket obetydlig del.

Den av revisorerna verkställda utredningen giver tydligt vid handen, att missbruk av sjukledighet i stor utsträckning förekommer inom statsförvaltningen. Detta synes främst vara fallet i fråga om korttidsledighet d. v. s. sjukledigheter understigande fyra dagar. Inom flertalet förvaltningar erfordras, såsom revisorerna framhållit, icke läkarintyg för dylik sjukledighet, varav följer att bedömandet av behovet av sjukledighet överlåtes åt tjänstemannen själv. Kontrollen över att tjänstemännen icke missbruka sin rätt till sjukledighet åvilar givetvis vederbörande myndigheter. Visserligen torde deras möjligheter att stävja dylika missbruk för närvarande icke vara synnerligen stora, men det torde dock kunna hava förväntats, att de ägnat hithörande frågor större uppmärksamhet än vad i allmänhet hittills varit

fallet. Det synes emellertid vara en angelägenhet av stor vikt, att de utrustas med större befogenheter i nu ifrågavarande hänseende än som för närvarande stå dem till buds. En av orsakerna till förekommande missbruk torde vara att söka i det nuvarande avlöningssystemets bestämmelser om rätt till oavkortad lön under viss tid för ordinarie och extra ordinarie tjänstemän. Till jämförelse må framhållas att medlem i sjukkasse under sjukdom icke äger uppbära sjukpenning, därest icke sjukdomen varat minst fyra dagar. Enligt vår mening vore det önskvärt att få till stånd en liknande anordning för den civila statsförvaltningen. En annan utväg vore, att oavkortad avlöning under sjukdom utginge först efter en viss tids sammanlagd sjukledighet för kalenderår, förslagsvis tio dagar. Beträffande båda dessa utvägar möta dock svårigheter, emedan de ordinarie tjänstemännen för närvarande icke äro skyldiga att vidkännas någon ändring i rätten till avdragsfria sjukdagar. Det synes oss likväl icke uteslutet att en lösning av frågan skulle kunna vinnas, om såsom villkor för erhållande av avlöningsförmåner, som utgå vid sidan av civila avlöningsreglementet, exempelvis kristillägg, stadgades, att vederbörande tjänsteman underkastade sig ändring i nu gällande bestämmelser om rätt till kostnadsfri sjukledighet.

De av revisorerna anmärkta missförhållandena på hithörande område synas oss påkalla en skyndsam utredning.

Med hänsyn till vad nu anförts få vi hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsam utredning rörande inskränkning i den kostnadsfria sjukledigheten för statens befattningshavare samt snarast möjligt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan giva anledning.

Stockholm den 24 januari 1943.

Gunnar Persson.

Th. Gardell.
